

MEMORANDUM

De la: Ligia DECA, ministrul Educației

Avizat: Marius-Constantin BUDĂI, ministrul Muncii și Solidarității Sociale

Adrian CÂCIU, ministrul Finanțelor

Tema: *Memorandum privind adoptarea unor principii generale în vederea îmbunătățirii statutului personalului didactic, didactic auxiliar și nedidactic din sistemul național de învățământ și valorizarea carierei didactice*

I. Justificarea unor măsuri privind creșterea salarială din învățământ

Educația reprezintă o prioritate pentru Guvernul României. În acest sens, Programul de guvernare include o serie de obiective strategice în vederea îmbunătățirii și modernizării învățământului românesc, urmate de acțiuni concrete în ultimii ani.

Un pas fundamental a reprezentat elaborarea proiectelor de legi „România Educată”. În perioada de elaborare a pachetului legislativ, Ministerul Educației a colaborat cu partenerii sociali.

În perioada 9 – 29 martie 2023, proiectele de legi „România Educată”, respectiv Legea învățământului preuniversitar și Legea învățământului superior, au fost în proces de avizare interministerială, ulterior fiind adoptate de Senatul României, în calitate de cameră decizională în data de 22 mai 2023.

Atât în context legislativ, cât și din punct de vedere al preocupărilor curente, îmbunătățirea statutului personalului didactic, didactic auxiliar și nedidactic din învățământul preuniversitar și superior reprezintă o prioritate pentru Guvernul României.

II. Context

Guvernul României a luat, în ultimii doi ani, o serie de măsuri importante în ceea ce privește creșterea nivelului salarizării în sistemul de învățământ:

- **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021** privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative:
  - Începând cu data de 1 ianuarie 2022, cuantumului brut al salariilor de bază de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice se menține la același nivel cu cel ce se acordă pentru luna decembrie 2021;
  - Prin excepție, pentru personalul didactic de predare, personalul didactic auxiliar, personalul didactic de conducere și personalul de îndrumare și control din învățământ, începând cu data de 1 ianuarie 2022 salariile de bază s-au majorat cu 1/4 din diferența dintre salariul de bază prevăzut de Legea-cadru nr. 153/2017, cu modificările și completările ulterioare, pentru anul 2022 și cele din luna decembrie 2021.

- **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2022** pentru completarea art. I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative prevede:
  - **începând cu luna august 2022, cuantumului brut al salariilor de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție și indemnizațiilor de încadrare lunară de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice s-au majorat** cu 1/4 din diferența dintre salariul de bază, solda de funcție/salariul de funcție, indemnizația de încadrare prevăzute de Legea-cadru nr. 153/2017, cu modificările și completările ulterioare, pentru anul 2022 și cele din luna decembrie 2021; de această prevedere a beneficiat și personalul didactic, didactic auxiliar și nedidactic din învățământ;

- **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2022** privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative care prevede, prin derogare de la prevederile art. 12 alin. (2) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, că în anul 2023, **începând cu data de 1 ianuarie, cuantumului brut al salariilor de bază/soldelor de funcție/salariilor de funcție/indemnizațiilor de încadrare lunară de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice se majorează cu 10%** față de nivelul acordat pentru luna decembrie 2022, fără a se depăși valoarea nominală pentru anul 2022 stabilită potrivit anexelor la Legea-cadru nr. 153/2017, cu modificările și completările ulterioare; **de această prevedere a beneficiat și personalul didactic, didactic auxiliar și nedidactic din învățământ.**

- **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 45/2023** pentru completarea art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2022 conform căreia salariile personalului nedidactic din sistemul național de învățământ se stabilesc la nivelul salariilor prevăzute în grilele pentru anul 2022 pentru legea cadru începând cu 1 iunie 2023;

- **Ordonanța de Urgență 53/2023 pentru stabilirea unor măsuri privind salarizarea personalului din sistemul național de învățământ de stat, prin care începând cu data de 01 iunie 2023, prin au fost majorate salariile de bază:**
  - a) personalului didactic și personalului didactic auxiliar din cadrul unităților de învățământ preuniversitar și instituțiilor de învățământ superior **cu suma 1000 de lei brut** pe fiecare funcție;
  - b) personalului didactic auxiliar din cadrul bibliotecilor universitare, precum și pentru celelalte categorii de funcții cuprinse în anexele la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare și care au calitatea de personal didactic auxiliar, conform Legii educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare și desfășoară activitatea în sistemul național de învățământ, **cu suma de 1000 de lei fiecare;**

- c) personalului nedidactic din cadrul unităților de învățământ preuniversitar și instituțiilor de învățământ superior cu **suma de 400 de lei brut pe fiecare funcție.**

III. Investițiile în infrastructura școlară și universitară

Fonduri europene

- Peste 1 miliard de euro este alocat pentru mobilier și echipamente IT în săli de clasă, laboratoare de informatică, laboratoare de științe, cabinete școlare, cabinete de asistență psihopedagogică, ateliere de practică și săli de sport. Investiția este realizată prin Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR) fiind depuse 2.538 de proiecte de către autoritățile publice locale, urmând ca 5.846 de unități de învățământ să beneficieze de aceste dotări.
- 117 de milioane de euro sunt alocate, tot prin PNRR, pentru 1.435 de laboratoare inteligente din cadrul a 1.120 de unități de învățământ de nivel liceal beneficiare.
- 338 de milioane de euro sunt alocate, prin PNRR, pentru dezvoltarea consorțiilor regionale pentru învățământ dual. Vor fi înființate și finanțate cel puțin 2 campusuri destinate învățământului dual în fiecare regiune de dezvoltare.
- 225 de milioane euro sunt alocate pentru construirea de școli noi sau pentru reabilitarea celor existente, în conformitate cu standardele europene, prin PNRR.
- La nivel național, se vor achiziționa aproximativ 3.200 de microbuze școlare electrice, investiția totală alocată fiind de 250 de milioane de euro. Peste 500 de milioane de euro sunt investite pentru reducerea abandonului școlar (Runda I și II din Programul Național pentru Reducerea Abandonului Școlar). Banii primiți de către unitățile de învățământ pot fi utilizați pentru prevenirea și reducerea abandonului școlar la nivel gimnazial, îmbunătățirea rezultatelor obținute de elevi la evaluarea națională de la sfârșitul clasei a VIII-a și pentru îmbunătățirea tranziției de la învățământul secundar inferior la cel superior.
- Cel puțin 90 servicii complementare de educație timpurie vor fi înființate prin fonduri PNRR, pentru asigurarea a 4500 locuri pentru copii care nu au acces în creșe și grădinițe.
- 124 de creșe de stat vor fi construite prin programul guvernamental „Sfânta Ana” în valoare totală de peste 334 de milioane de euro, derulat de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației (Componenta C15 din PNRR).

Bugetul de stat

- 82 de grădinițe, școli, licee, cămine studențești și instituții de învățământ superior au beneficiat de investiții în valoare totală de peste 450 de milioane de euro, pentru consolidarea infrastructurii prin programul derulat de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației.
- 102 de creșe de stat au beneficiat de investiții pentru consolidare, în valoare totală de peste 279 de milioane de euro, prin programul derulat de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației.
- 14 licee, 15 școli și 2 grădinițe încadrate în clasa de risc seismic I vor fi consolidate, reabilite, modernizate și eficientizate energetic, prin Programul Național de investiții „Școli Sigure și Sănătoase”, derulat de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației. Unitățile de învățământ care beneficiază de investiții sunt din județele București, Bacău, Brăila, Buzău, Dâmbovița, Dolj, Harghita, Ilfov, Iași, Maramureș, Neamț, Olt, Prahova, Suceava, Tulcea, Timișoara, Teleorman, Vrancea și Vaslui.

IV. Cadrul și mecanismele de implementare

Ulterior promulgării proiectelor de legi privind învățământul preuniversitar și superior, vor fi adoptate și implementate o serie de măsuri pentru a sprijini personalul didactic din învățământ și dezvoltarea infrastructurii școlare.

Prevederi în Legea învățământului preuniversitar:

- Susținerea cadrelor didactice care ocupă un post didactic în zone defavorizate - ele vor primi o primă de instalare egală cu 5 salarii minime brute pe țară;
- Alocarea sumelor necesare pentru a deconta naveta personalului din învățământ din bugetul de stat;
- Reducerea normei didactice cu 2 ore săptămânal pentru personalul didactic de predare și de instruire practică, cu o vechime în învățământ de peste 15 de ani și gradul didactic I - fără diminuarea salariului;
- Recunoștința față de personalul didactic care se pensionează: atunci când încetează contractul de muncă, vor primi o primă - echivalentul a două salarii de bază;
- Având în vedere responsabilitățile și volumul de muncă al directorilor unităților de învățământ și al inspectorilor, ei vor beneficia de concediu de odihnă suplimentar, conform Contractului Colectiv de Muncă Unic la Nivel de Sector de Negociere Colectivă Învățământ Preuniversitar;
- Cadrele didactice care coordonează implementarea proiectelor europene la nivel de unitate de învățământ pot beneficia de o reducere a normei didactice de la 18 la 16 ore/săptămână;
- Înființarea Programului național de stimulare a excelenței didactice și a unui fond de premiere pentru activitate suplimentară, la dispoziția directorului (în limita a 2% din fondul de salarii), crescând astfel autonomia școlilor în a recunoaște meritele celor performanți;

Prevederi în Legea învățământului superior:

- Instituțiile de învățământ superior vor putea majora salariile de bază în funcție de specificul activității desfășurate de profesor și de performanță, cu încadrare în bugetul aprobat;
- Participarea în comisii specifice derulării activităților din cadrul departamentului, școlii doctorale, facultății sau universității va fi inclusă în norma didactică;
- Cadrele didactice și de cercetare care se pensionează vor primi, în plus, din bugetul Ministerului Educației, două salarii raportate la ultimul salariu de bază;
- Comisiile consultative naționale ale Ministerului Educației vor putea avea în componența lor și câte un membru al federației sindicale reprezentative din învățământul superior de stat cu cei mai mulți membri.

V. Măsuri

1. Prioritizarea dialogului între Ministerul Muncii și Solidarității Sociale și reprezentanții federațiilor sindicale din învățământ cu privire la grila de salarizare din familia ocupațională subsecventă, ce va fi cuprinsă în viitoare Legea salarizării. Noua lege va avea la bază principiul potrivit căruia salariul de bază al profesorului debutant/ asistentului universitar va fi stabilit la nivelul salariului mediu brut pe economie, utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2023.
2. Stabilirea unei prevederi în contractul colectiv de muncă la nivel de sector "învățământ preuniversitar", prin care pe perioada concediului de odihnă, precum și pentru zilele de concediu plătit, personalul din învățământ va avea dreptul la o indemnizație de concediu calculată în raport cu numărul zilelor de concediu înmulțite cu media zilnică a salariului de bază și a sporurilor/indemnizațiilor de care beneficiază, potrivit legii, corespunzător fiecărei luni calendaristice în care se efectuează concediu de odihnă.